

TÁRSADALOMFEJLESZTÉS A KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS ESZKÖZEIVEL

Aki maga is műveli, vajon kételkedhet-e abban, hogy a közösségi művelődés emberi erőforrás fejlesztő szakma? A humán szakmák közül talán a leginkább emberközpontú terület ez. Lehetőségek egész tárházát kínálja az embereknek arra, hogy tudásukat, kompetenciájukat, önkifejezésüket fejlesszék; értékeiket, erőforrásaikat megismerjék; mentális egészségüket megerősítsék. Mivel mindezt a közösség közegében tehetik, ezért folyamatosan gyakorolhatják közben az együttműködés és egymásra figyelés művészetét is.

A közösségi művelődés tehát többek között fejlesztője a helyi társadalom mindenkori emberi erőforrásának is. Ezt a küldetést azonban csak úgy tudja hitelesen, fenntarthatóan elvégezni, ha a szakma művelői és együttműködői elkötelezetten képviselik a közösségeket. A közösségi művelődés számára a humánerőforrás nem merül ki a szakmában dolgozó munkavállalók foglalkoztatásában, s a munkavállalók folyamatos fejlesztésében: további pillérei az önkéntesség, a kulturális közfoglalkoztatás, a hálózati partnerség, mi több a szakirányú felsőoktatásban tanulók szakmai gyakorlatával is tervezni érdemes.

Ezek a területek nem függetlenek egymástól, hiszen számos átfedés, átjárás létezik közöttük. A munkaerőpiacon már elhelyezkedett egykori kulturális közfoglalkoztatottak között szép számmal vannak olyanok, akik a közösségekkel való munkát önkéntesként folytatják, vagy éppen önkéntesként kerültek kapcsolatba az őket közfoglalkoztatottként fogadó, majd foglalkoztató intézménnyel. Akit pedig akár az önkéntes munka, akár a kulturális közfoglalkoztatásban szerzett tapasztalatai a szakirányú felsőoktatásban való részvételre motiváltak, szakmai gyakorlatához is a közösségi művelődés intézményrendszerében találja meg a fogadószervezetet.

A szakmai humánerőforrásról való hiteles gondolkodás a szakemberképzésnél kezdődik – az utánpótlás biztosítása kulcskérdés – hiszen az adott szakma jövőjét, továbbélését jelentheti. Nem egyszerűen képezni kell a leendő szakembereket, hanem a szakma őszinte rajongóivá, csillogó szemű, elkötelezett képviselőivé kell nevelni, „elkeszíteni” őket. Ehhez elengedhetetlen, hogy hiteles, meggyőző képet közvetítsünk számukra egyedülállóan sokszínű, a társadalmi változások iránt érzékeny, folyamatosan fejlődő szakmánkról – ez a felelőssége mindenkinek, aki már a közösségi művelődésben dolgozik – függetlenül attól, hogy milyen beosztásban vagy munkakörben teszi azt.

A Kulturális Közfoglalkoztatási Program országosan kiemelt programként kisebb megszakításokkal öt éven keresztül, 2013. november 1. és 2018. június 31. között állt rendelkezésre a közművelődési feladatellátók számára.

Csak a Művelődési Intézet ötéves Kulturális Közfoglalkoztatási Programjában 29 ezer ember vett részt, akik közül összesen mintegy 9 ezer fő tért vissza az elsődleges munkaerőpiacra. A legutóbbi, június 30-ai záruló programszakaszban a közfoglalkoztatottaknak 33%-a már a program alatt, a zárást követően pedig további 11% (összesen 44%) helyezkedett el, így a programnak ez az üteme minden eddiginél eredményesebbnek tekinthető.

A Művelődési Intézet a kezdetektől azt szorgalmazta, hogy a településeken a közfoglalkoztatottak bevonásával helyi értékekre építő, fenntartható közösségi kezdeményezések induljanak el, és a programba bevont álláskereső megtalálja helyüket az elsődleges munkaerőpiacon. Az elmúlt évek során az ország szinte valamennyi településén jelen voltak a kulturális közfoglalkoztatottak, akik számos helyi kezdeményezéssel, fejlesztéssel gazdagították lakóhelyüket. Az ország településeinek többségében a foglalkoztatási helyzet javulása mellett, megerősödött a kulturális alapellátás, ezáltal javult a kulturális közjóhoz való hozzáférés, pozitív hatást gyakorolva a lakosság mentális egészségére, közérzetére és helyi identitására. Ifjúsági programok, települési értéktárak, kiadványok sokasága, hagyományörző és művészeti közösségek mutatják, hogy a kulturális közfoglalkoztatás a települések életére pozitív hatást gyakorolt.

Lapszámunk figyelmének középpontjában ezúttal olyan kezdeményezések, jó gyakorlatok állnak, amelyek a közösségi művelődés emberi erőforrás megoldásaira adnak inspiráló példákat.